

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rēdul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 11 Mai.

În unul din numerii anteriori ai ziarului nostru s'a ventilat o chestiune de importanță pentru învățătorii noștri, cu care trebuie să ne ocupăm și noi la locul acesta în interesul prosperității școlilor noastre și în interesul statului învățătoresc, cari totdeauna au format obiectul de predilecțiune al ocupațiilor noastre.

Este vorba de dispozițiunea cuprinsă în § 82 al Normativului școlariu de următorul cuprins:

„Învățătorul definitiv și instituit în postul său nu mai poate părăsi la nici un caz acel post în decursul anului școlastic.

Resignarea de bună voie poate urmă, și se poate primi numai cu finea anului școlastic, și are de a se așterne oficiului protopresbiterial cel puțin cu o lună înainte de încheierea anului școlastic în forma unei declarațiuni scrise și subscrise de învățătorul și vidimate de directorul și președintele sau un membru al comitetului parochial. La din contră resignațiunea nu se poate considera, și învățătorul trebuie să rămână la postul său și pentru anul viitor școlastic.

Învățătorii, cari vor părăsi postul lor fără de observarea acestui prescript, pierd dreptul la ori ce oficiu eclesiastic, ce și l'a acuzat, și pot fi eșchiși și pe viitoriu dela candidare pe unul sau pe mai mulți ani.

Aceste dispozițiuni de bună seamă au avut în vedere un lucru foarte bun, și totodată au fost dictate de triste experiențe, căci altcum nu erau stipulate așa de strict, precum se află ele stipulate în acest §. De bună seamă s'au întâmplat cazuri, că învățătorii și-au părăsit oficiul în decursul anului școlariu, care s'a început deja, și în chipul acesta s'a produs o stare de tot nenormală în școlă respectivă, care prin această schimbare a rămas fără învățătoriu în întreg anul, deore-ce altă proviziune în decursul anului nu s'a putut face. Am avut cazuri concrete, în cari învățători de ai noștri tocmai la începutul anului școlariu, sau și în decursul aceluia au părăsit oficiul și au trecut la alte școle, fie comunale, de stat, de ale altor confesiuni, sau de ale reuniunilor private. Am avut și cazuri de acelea, în cari învățătorii noștri, cari erau clerici absoluiți, fiind aleși în decursul anului de preoți, și-au părăsit oficiul de învățătoriu, ocupându-și parochia, și prin părăsirea oficiului de învățătoriu au adus mari perplexități asupra școlii, neputând fi înlocuit în școlă cu altă persoană competentă.

Pentru cazul din urmă avem considerațiunile noastre, cari în multe cazuri apasă greu în cumpănă, și de multe-ori circumstanțele din parochie ne face să le dăm lor întâietate, în celelalte cazuri însă părăsirea oficiului este ca și o abandonare a bisericii

și în fața lor au trebuit să se ia dispozițiunile cele mai severe.

Din dispozițiunile de mai sus ale §-ului citat însă corespondența din ziarul nostru a tras alte consecuențe, anume a susținut, că în fața acestor dispozițiuni învățătorii noștri nu mai pot concura la alte stațiuni pentru exemplu mai bine dotate, căci ei, dacă voesc să concure la altă stațiune, trebuie să renunțe la oficiul lor, în care sunt stabili, cu o lună mai înainte de încheierea anului școlastic. Să poște apoi întâmplă, că la locul, unde concură să nu fie ales, și așa rămân pe strade, din învățători definitivi rămân fără oficiu, și toate acestea în virtutea §-ului provocat.

Noi credem, că acestui § nu i se poate da o asemenea draconică interpretare, sau dacă dora în articuli de ziare, sau dora aici colea vre-un oficiu protopresbiterial îi da asemenea interpretare, de bună seamă nu-i poate da o asemenea aplicare autoritatea bisericească.

Noi în întreg §-ul nu aflăm un singur cuvânt, care să oprască pre învățătorii definitivi de a nu concurge la vre un oficiu de învățătoriu mai bine salariat.

În § 73 al acestui normativ, care normeză condițiunile de concurs ale concurenților, de asemenea nu aflăm nici o dispozițiune de acest soi.

După a noastră părere deci dispozițiunile acestui § nu împedecă pe nici un învățătoriu definitiv dela concurs la altă stațiune învățătorescă, nu împedecă pe nici un oficiu protopresbiterial nici pe comitetul parochial, ca ei în lista candidaților să primescă pre un asemenea concurent, și nu împedecă pe sinodul parochial, ca el să alegă pe un asemenea individ de învățătoriu.

După părerea noastră § 82 din Normativul școlariu nu împedecă pe consistoriu, ca el să aprôbe o asemenea alegere, sau cu cuvintele statutului organic vorbind, nimica nu împedecă pre consistoriu ca el să întărească o asemenea alegere.

Pentru noi întregă chestiunea se învêrte în jurul întrebării, când să fie introdus în oficiu un asemenea învățătoriu, când să i se curme legăturile, ce le are cu oficiul din comuna, în care a fost până acuma, și când să i se încépă cu aceea, în care acuma a fost ales. Și întrebarea această o deslégă autoritatea bisericească după trebuințe și după împregiurări.

Și noi avem cunoștință, că autoritatea bisericească în sensul vederilor de mai sus interpretază dispozițiunile acestui § și nu include calea învățătorilor la salarii mai bune, însă nici aceea nu o permite, ca prin permutări volnice să se conturbe cur-

sul normal al învățământului, ci pentru toate cazurile a aflat remedii.

Revista politică.

După votarea proiectului de lege cu privire la limba elină în gimnasia a prezentat ministrul de comunicațiune Baross mai multe proiecte în chestiunea regulării liniilor ferate. Între acelea proiecte se numără: rēscumpărarea liniei ferate ung. de Nord-Ost, concesiunea căii ferate Pojon-Steinamanger și regularea căii ferate Ebenfurth.

Proiectul despre incolat a dat ansă la debateri serioase și remarcabile. Conducătorii stângaie extreme, Daniil Irányi, a pledat pentru proiectul asternut în numele său și al membrilor, cari l'au subscris, reflectând referentului Bezerey, — care rógă casa să-l respingă, — că simpla lipsire din țară nu e nici un motiv ca cineva să și pērdă drepturile de cetățen înăscute deodată cu venirea cetățenului pe lume. Statul poște mărgini numai drepturile civile și politice, dar nu poște detrage dreptul cetățenesc. Dispozițiunile legii de incolat contra dic principiilor libertății și dreptului popórelor, precum și intereselor vitale ale statului ungar, de aceea se rógă ca proiectul să fie primit în dezbateri speciale.

După Irányi luă cuvântul ministrul președinte Szapary, combătând argumentarea antevorbitorului și accentuând, că experiențele făcute până acuma cu privire la legea esistentă vorbesc favorabil și nu motivează nici decum o modificare a ei. — Din contră, tocmai prin o modificare în sensul proiectului, ce s'a prezentat au să se introducă multe rele. Prin devenirea în valóre a unei astfel de legi, emigrările în masse n'ar încetă și mulți, cari petrec afară din statul acesta nu mai supórtă nici datorințe și nici se mai gândesc a servi statului. Actualul regim la întregirea sa a declarat, că nu ține de necesar a modifica legea esistentă de aceea să și rógă a respinge dieta proiectul prezentat.

Mai interesantă a fost vorbirea contelui Stefan Károlyi, carele a accentuat, că crearea legii de incolat în anul 1879 a fost cu totul lipsită de tact. Stângaie extremă cere acum modificarea numai din considerare cătră Kossuth, fără ca vađa coróni să suferă prin această cevași. Pietatea pentru Kossuth, carele însufleșește partidul său, trebuie să cedeze însă altor ideale, de cari sute de ani nu s'a despărțit poporul magiar, loalitatea cătră coróna ungară și cătră regele încoronat, înaintea căruia chiar Kossuth trebuie să cedeze, de aceea respinge proiectul. La chestiunea această a mai vorbit Mocsary, carele nu

FOIȚA.

Argășitoriu din Mascara*).

O reminiscență din Paris.

(După O. Schubin.)
(Încheiere.)

Atunci s'ermanul turc suspină și-și țări ósele cele ostentite, și inima cea grea până la Algeria, prin uliți fără sfârșit și pline de prav, care erau ca niște oceane aprinse, căci sórele érá ardea; sórele, care nu poște să nu privescă la iubita sa Algeriă, chiar și când ea e pustie și tristă.

Autoritatea francesă se încrunță, și dând din cap díse, că ar avé mult de lucru, dacă ar vrea să îndrepteze nedreptățile și nesocotințele sortii. Dar unuia dintre angloiați, unui om încă foarte tiner și se făcú milă de bietul turc, îi dadú ceva bani de drum, și-l sfátuî să se ducă dincolo în Francia, la Paris. Acolo apoi se va puté el ajuta, mai cu seamă că scie și ceva franțuzesce.

Nimbul Parisului este așa de mare, încât o rază din el străbătuse până preste mare, în ulițele cele înguste și înalte din Mascara, și acest cuget lu-

mină sinistrele umbre de durere din sufletul s'ermanului argășitoriu, ca un ultim vis de fericire.

Da, la Paris voia el să se ducă, căci după cum i se spusese, acolo sunt plăceri, cari mângăie ori ce durere, și aurul crește acolo pe stradă.

Sosi la Paris, dar plăcerea era numai cel mult zugrăvită pe placatele balurilor mascate, și îmbrăcată în haine pestrițe, încât credea, că e nebunie în totă forma, și aurul îl vedú el numai în galantarele aurarilor. Pe ulițe nu creștea alt ceva, decât vre o căți-va platani degerați. Sub aceia bășbăiau o mulțime de ómeni ciudați, bărbați fără turban, femei fără vél, o mulțime de fețe ostentite și palide, și ochi, cari mai toți erau tristi, triști de fómă sau de imbuibare, fără viață, sau provocători. Și turecul se spăria, el nu puté înțelege, ce le lipsesce acestor ómeni, el nu scia nimic despre bóla cea palidă și ascunsă a civilizațiunei. Fugind spariat de pe boulevard, ajunsse rătăcind până la bursă, un edificiu grecesc-păgănesc, care este îndesuit într'un colț al cetăței vechi și lui i părea ca și o moșă din occident; el voi să între, dar se întorse isbit în fața de strigătele și tērguelile cele suspecte. Mirat de acest cult deosebit al occidentului merse mai departe, tot mai departe de sgomot, până ce și găsi în fine odichnă lângă Sena, care suspina, și lângă basenul cel negru și incungiuat cu sloiu de ghiță de pe piața Concordia.

Ací și încruciașă piciórele, și se gândi la toate cele întâmplăte, și două lacrimi mari se rostogoliră din ochii lui peste intunecata lui față de fatalist. Fatalismul omórá frica și speranța, — nu omórá însă durerea. Pe lângă supărarea lui cea adēncă, l' mai torturá acum un nou chin: fómă.

— Era luna lui Faur. În luna lui Faur este de multe-ori frig în Paris, și neguri dese închid rađelor de sóre drumul, cu toate acestea însă un miros dulce, ca promițător de primăvară trece prin strade. Acela ese din coșulețele florăreselor, cari oferă viorelele lor prospete și inocente parisienilor celor vestejiți de lume și de civilizațiune. Este curios să veđi, — cum le plac parisienilor celor frivoli, cu lucsul lor hyperbolic, și cu poftele lor preste măsură întăritate, viorelele cele mici și modeste. De aceea să și găsească totdeauna viorele în Paris, cu totă zăpada și frigul, mai cu seamă în Faur. Scie Dđeu cu ce șiretlicuri ademenesc pe copii cei gíngășii și albastrii ai primăverei să éșă afară la frig.

Printre florăresele cele multe, frumoșe, cochete, bine și réu îmbrăcate, zimbitoré sau tremurânde de frig, cari și vënd și de și marfa lor parfumată, era și una din Nanterre, o copilă slăbuță, mică, cu pēr cafeniu, peptenat simplu de tot, cu o căițóră albă și cu ochi mari blândi de madonă într'o față mică.

*) În Nr. precedent a apărut greșit „Mascava.” Red.

afă în atitudinea lui Kossuth motiv grav pentru de a-l ține espulsat, națiunea trebuie să-l reclame cu atât mai vârtos, căci lui Andrassy carele a adus pe gâtul Ungariei Bosnia i se ridică monument.

Dieta boemă s'a deschis și principele Lovkovitz a folosit ocaziunea de a muștra cu vorbe aspre pe cehii tineri, cari au inscenat atâtea demonstrațiuni și agitază în toate părțile, fără a lua în considerare și mijloacele, de cari se folosesc. Presa cehilor bătându-și și presa germană e mulțumită de situațiunea actuală a raporturilor dintre germani și cehi și speră, că pe calea apucată se va pute ajunge la un rezultat neasteptat de bun. — Secțiunile camerei și-au terminat toate lucrările și se așteaptă ca în zilele prime ale săptămânii viitoare să se începă ședințele plenare.

Toastul, ce l'a ridicat împăratul german în Königsberg a întărit presa rusă într'un mod de tot agitat. Ziariul „Graschdanin“ ține, că el nu dorește să aducă în legătură espunerile împăratului german cu călătoria lui în Rusia. În cazul acesta, o sabie cât de lungă prusiană, nu va fi în stare nici să bage temere în vrășmaș, dar nici chiar se aperse granițele ost-prusiane. Abia va pute să o facă această sabie întregii Germanie, lângă care se se adaugă încă și sabia surorilor: Austria și Italia.

La acesta „Novoie Vremea“ adauge, că dacă n'ar fi cunoscut, că oratorii politici în vorbirile lor improvizate trec adesea marginea bunei cuviințe, ar trebui considerat toastul dela Königsberg ca o provocare directă, dar prin nemica motivată, la adresa Rusiei. Tot așa se exprimă și ziarul „Svet“.

În camera italiană s'a provocat în zilele trecute o scenă regretabilă. Tumultul s'a escat la o interpelare a deputatului Imbriani, carele a impunit ministrului președinte, că nu lasă să se ridice o tablă în memoria Carlotei Aschieri în Verona. Carlotta Aschieri a murit la anul 1866 și, pre-cum asigură Imbriani, ca o eroină de glonțul austriac. Crispi nu lasă ridicarea tablei, ca să nu vateme pe Austro-Ungaria. Dar legătura cu Austro-Ungaria, ține Imbriani, poate fi lăudată numai de generalii, cari n'au fost încă în războiu.

Sinodul eparchial

al diecesei gr. or. române a Caransebeșului.

Ședința V-a s'a ținut în 10/22 Aprilie 1890.

După autenticarea ședinții precedente și prezentarea esibilitelor, urmăzând la ordinea zilei referada comisiunii speciale.

Raportorul Leontin Simonescu referă asupra propunerii deputatului Coriolan Bredicean, ca pentru posturile de profesori la institutul pedagogic teologic, care de prezent sunt ocupate numai în mod provizoriu, consistoriul să scrie de timpuriu concurs și recursele întrate prezentându-le protimul sinod eparchial, acesta să poată face alegerile; — era la propunerea comisiunii sinodul decide:

Propunerea acesta se transpune consistoriului diecesan, ca luând în considerare dispozițiunile statutului organic și modul de alegere a profesorilor dela institutele pedagogice-teologice practicate în archidieceasă și în diecesa Aradului, — să presinte procsimului sinod eparchial un proiect de normativ în această cestiune.

Același raportor referă asupra raportului consistoriului diecesan în cauza fondului de pensiuine pentru profesorii dela institutul pedagogic teologic, și propune era și nodul decide:

Considerând, că consistoriul n'a putut câștiga toate datele accentuate în concludul sinodului eparchial Nr. 73 din anul trecut 1889 cauza se redă consistoriului diecesan, ca adunând acele date pe baza lor să presinte sinodului procsim o propunere meritorie în acest obiect.

și amarită de copil. Mama micuței vindea plăcinte la intrarea parcului din St. Cloud, și tatăl ei era slugă la un grădinariu. Dar érna nu se vând plăcinte în St. Cloud, și sêrmana slugă de grădinariu fû paralizată și-și perdû postul. Întréga familie trăia, sau cel puțin încerca să trăească din puținii bani, cari i aducea negoțul cu flori al copilei, dar era foarte greu. Tata zăcea bolnav pe pat, și mama bolnavă sta ghemuită pe un scaun. Vêdend copila această miserie, făcû drumul cel lung în acel ger. Cis mulițele ei cele subțiri erau rupte de atâtea umblet încôce și incolo, picioruțele îi erau degerate și ea tremura ca varga. Ceriul era cenușiu și plin de nori, sôrele nu zimbău, și apa Senei nu strălucia de loc.

„Viorele dômnelor, viorele“ strigă dênsa cât putu de voiôsă, că ea scia, că ômenii ocolesc supă rarea; dar nimenea n'o audia, nimeni nu cumpêra. Așa ajunsese în fine pe piața Concordia. Acolo sta sêrmanul turc, care într'acea făcuse un terno — un terno mic de tot în loteria sortii — găsise adecă un om generos, care îi cinstise un coș de curmale.

El încercă să le vândă. „Curmale!, curmale veritabile din Orient“!, strigă el pe franțuzesce, cum putea — sêrman turc, ce curmale puteau să fie dacă nu orientale? El vândû vre-o șase, opt bucăți, mai mult nu. O Dômne, ômenii aveau atâtea lucruri mai bune și mai scumpe de cumpêrat.

Dr. George Popovici, ca raportor tot al comisiunii speciale, cetesce raportul și proiectul consistoriului pentru statutele fondului de pensiuine pe sêma preoților deficienți și pentru ajutorarea vêduvelor și orfanilor acestora.

Sinodul primesce statutele în general și le ia de basă pentru desbaterea specială.

În desbaterea specială se primesc titlul și §. 1 și §. 2 până la lit. e.

Ședința a VI-a s'a ținut la 11/23 Aprilie 1890.

Se cetesce protocolul ședinței a V-a și se dechiară de verificat.

La ordinea zilei fiind continuarea desbaterii asupra statutele fondului de pensiuine al preoților deficienți și pentru ajutorarea vêduvelor și orfanilor rêmăși după preoții reposați, raportorul comisiunii speciale Dr. George Popovici continuă cu referada dela §. 2 l. e, până la fine.

Statutele desbătându-se din punct în punct și primindu se mai multe modificări proiectate, ér propunerea deputatului Ioan Ionaș la §. 5 de următorul cuprins: Când preotul contribuente la pensiuine încetă din viață înainte de 10 ani dela intrarea la acest fond, vêduva sau orfanii vor primi atât tacsă fundamentală cât și contribuiriile anuale solvite în fondul de pensiuine, fără interese, — sinodul neprimindu-o votéză statutele din cestiune în următorul text:

Statutele

fondului de pensiuine al preoților deficienți și pentru ajutorarea vêduvelor și orfanilor rêmăși după preoții reposați din diecesa gr. or. a Caransebeșului.

I. Scopul fondului.

§. 1. Scopul fondului present este:

- pensionarea preoților, cari au ajuns la etatea de 65 de ani, sau cari în decursul serviciului lor bisericesc și-au atras vre-un defect corporal sau spiritual, în urma căruia dênșii au devenit absolut încapaci de a mai servi ca preoți.
- ajutorarea vêduvelor rêmăse după preoții reposați.
- ajutorarea orfanilor rêmăși după preoții reposați.

II. Formarea fondului.

§. 2. Fondul acesta se creează și se alimentéză:

- din fondul preoțesc diecesan deja existent;
- din venitul sesiunilor parochiale reduce;
- din tacsesele pentru esamenele de calificățiune ale candidaților de preoție;

d) din venitul dela sesiunile parochiale, care devin vacante prin mórtea preotului sau a protopresbiterului și nu este vêduvă sau orfanii îndreptății la favorurile acordate prin §. 8 din regulamentul pentru parochii, sau dacă au și rêmăas vêduvă și orfanii, dar de o parte acestora li-au expirat acest drept, érá de altă parte preotul, carele administréză parochia pe timpul vacanței, locuesce în aceeași comună și mai are și venitele parochiei sale proprii. La dincontră în fondul de pensiuine întră numai jumătate din venitele dela sesiunile parochiale amintite în acest punct;

e) din venitele sesiunilor parochiale devenite vacante prin strămutarea preotului sau protopresbiterului la altă parochie, ér preotul, carele administréză parochia vacantă, locuesce în aceeași comună și mai trage și venitele din parochia sa proprie. La dincontră în fondul de pensiuine întră numai jumătate din venitele dela sesiunile parochiale amintite în acest punct.

Cu privire la timpul, până când se între în acest fond venitele înșirate sub literile b), c), d) și e), se statorcesc, că aceste venite numai până atunci servesc spre alimentarea fondului de pensiuine, până ce acesta va fi destul de tare pentru scopul seu; de aci încolo venitele de sub b), c), d) și e) se vor folosi pentru înființarea unui fond separat în scopul amelorării dotațiunii preoției din diecesă.

f) din colecte benevole dela comunele bisicescesci;

g) din eventuale legate și donațiuni spre alimentarea acestui fond;

h) din venitul unui tas, ce se pôrtă în bisericile din diecesă în favorul acestui fond în fie-care an la „Pogorirea Duhului sânt“;

i) din pedepsele de bani dictate prin forurile competente bisericescesci;

l) din contribuiriile preoților participanți și anume:

A) Din tacsese fundamentale de intrare, având a solvi odată pentru totdeauna:

- Protopresbiterii câte 100 fl.
- Preoții dela parochii de clasa I. câte 40 „

3. Preoții dela parochii de clasa II. câte 30 fl.

4. Preoții dela parochii de clasa III. și sub clasă, apoi capelanii și diaconii câte 20 „

B) Din tacsesele anuale, având a solvi în tot anul:

1. Protopresbiterii câte 20 fl.

2. Preoții dela parochii de clasa I. câte 12 „

3. Preoții dela parochii de clasa II. câte 8 „

4. Preoții dela parochii de clasa III. și sub clasă, apoi capelanii și diaconii câte 6 „

Cu privire la contribuiriile de sub A) 1. 2. 3. 4. și B) 1. 2. 3. și 4. se statorcesc, că în cazul când un presbiter se înaintéză la trépta de protopresbiter, sau un preot dela parochie de clasă mai jos la o parochie de clasă mai înaltă, atunci înaintatul are să solvêscă ca tacsă fundamentală (A 1 2. 3. 4.) diferința între tacsă fundamentală a poziției sale de mai înainte.

III. Administrarea și manipularea fondului.

§. 3. Fondul acesta se administréză de către consistoriul diecesan prin senatul epitropesc după normele sustătătoare, după cari se administréză și celelalte fonduri diecesane.

IV. Împărțirea la pensiuine și ajutorare.

§. 4. Decisiunile privitoare la participarea la pensiuine și la ajutorare le aduce consistoriul diecesan în senatul bisericesc.

§. 5. Drept la pensiuine au toți preoții și protopresbiterii, cari după ce au contribuit la acest fond cu tacsesele prescise în decurs cel puțin de 10 ani:

a) au ajuns etatea de 65 de ani;

b) cari deși n'au ajuns etatea de 65 ani, dar au devenit deficienți, adecă: atrăgându-și vre-un defect corporal sau spiritual, în urmarea acesta dênșii au devenit încapaci de a mai servi ca preoți.

Defectele le constatéză o comisiune constătătoare din asesorul consistorial ordinar și din doi asessori consistoriali onorari ai senatului bisericesc, apoi din medicul designat de consistoriu.

Drept la ajutore din acest fond au toate vêduvele și orfanii preoților repausați, cari au contribuit la acest fond într'un restimp cel puțin de 10 ani, și dacă vêduvele mai întrunesc și următoarele condițiuni:

a) dacă vêduva până la mórtea bărbatului a trăit cu el la olaltă;

b) în cazul când n'a trăit cu bărbatul până la mórtea lui, dacă dovedesce, că nu din vina ei n'a trăit la olaltă;

c) dacă duce viață morală.

§. 6. Atât dreptul seu la pensiuine, cât și îndreptățirea la ajutore a vêduvei și a orfanilor sei îl perde acel preot:

1. Carele de bună voie abdice de oficiul seu.

2. Carele de bună voie părăsindu-și oficiul nici după convocarea consistoriului nu se întorce la el.

3. Carele în urma unei crime sau a vre-unui delict a fost judecat la pierderea oficiului.

4. Carele nu plătêsc regulat tacsesele statorite.

§. 7. Vêduva preotului n'are drept la ajutoriu:

a) dacă din vina ei n'a trăit cu bărbatul la olaltă.

b) dacă duce viață nemorală;

c) dacă se mărită a doua oară;

d) dacă trece la altă religiuine.

§. 8. Orfanii rêmăși după preot își perd dreptul la ajutoriu de crescere:

a) dacă devin maioreni;

b) dacă capetă un post de serviciu, prin carele este asigurată esistența, sau dacă orfana se mărită.

c) dacă duc vieță nemorală;

d) dacă trec la altă religie.

§. 9. Protopresbiterul, presbiterul și diaconul, carele a ajuns etatea de 65 de ani a servit 40 de ani și a contribuit 40 de ani la fondul de pensiuine, are drept la pensiuinea întregă, carea se statorcesc la an:

1. Pentru protopresbiterii cu 800 fl.

2. Pentru preoți dela parochii de clasa I. cu 600 „

3. Pentru preoți dela parochii de clasa II. cu 500 „

4. Pentru preoți dela parochii de clasa III. și sub clasă, apoi pentru capelanii și diaconii cu 400 „

Dacă aci numiții funcționarii bisericescesci au devenit deficienți înainte de împlinirea celor 40 de ani de serviciu și de contribuire, atunci dênșii capetă ca pensiuine:

1. După serviciu de 10 ani 40% din pensiuinea întregă după clasă, în carea se află.

2. Pentru tot anul ce trece preste 10 ani de serviciu încă un adaus de câte 2% din pensiuinea întregă.

Pe piața Concordiei la basenul cel negru se în telnî miseria nordului cu aceea a sudului și încheeară amicitie. Ei nu vorbiră nimic, ci stătură numai unul lângă altul rēdimați de zidul dela grădina Tuilerielor, preste care arborii negri și statue albe se uitau cu nepăsare la ei. Arborii erau amorțiți și statuele mai pe sus de miseria de toate zilele. Nimeni nu avea milă de cei doi nenorociți.

„Curmale, curmale! strigă turcul — Viorele, viorele! strigă fetița prin cêta care se făcea tot mai désă, prin frigul care tot crescea, — dar nimeni nu-i audia. Bêtrênul răguși, și vocea copilei se făcû tot mai subțire și mai plângăciôsă.

O damă îmbrăcată într'o bundă de mătase trecû pe acolo și se uită la viorele. — „Sunt veștede“ ține cu un gest rēspingătoriu, și merse mai departe.

Veni un lucrătoriu —

„Ține, sêrmana mea micuță ține el „cu cât dai viorele tale?“ — „Un ban buchețelul“, ține, și suflând zăpada de pe sêrmanele floricele, pe care le judecaseră ca veștede, le dete cu ochii sfiși și plini de lacrimi lucrătoriuului.

El îi plăti un ban și-i ține și-o vorbă bună. Acesta fû unicul ban, care l câștigase dênsa în acea zi.

Ea se făcû vênătă de frig și vocea i se stinse. Atunci își luă turcul turbanul, îl desfăcû, îl puse pe umerii cei înguști ai copilei și-i ține: „Vrei să-mi dai viorelele tale pentru curmalele mele?“

„Da!“ ține ea, clânțănind din dinți și zimbînd totodată, și se uită cu recunoscința la el. Era flămândă, căci încă nu dejunase. — Nici el nu mâncase, dar el era bărbat și era bêtrân, și ea era o copilă gîngășă, ca mica sa Fatima, pe care i-o omorisêra. La Fatima se gândi turcul, pe când copila dejuna, sdrobînd cu dinții cei albi curmalele — dar acestea n'o încălțiră și nu-i dădură putere — ostenită se puse jos, se rădîmă de zid, și adormi.

Sôrele apusese, și nôptea acoperia cu mantaua sa cea nêgră de caritate pécatele și durerile din lume — și se făcû frig, și tot mai frig.

Acum turcul se puse lângă copiliță, îi netezî obrăjorul cel palid cu mâna sa cea slabă, cugetă la dulcea sa copiliță, și zimbî pentru ultima oară — apoi o acoperi cu căpățiul mantalei sale, visă și adormi.

Se făcû frig, tot mai frig, nôptea era întunecôsă — totul tăcea, chiar și Sena. — A doua zi, când sôrele cel posomorît de Faur din Paris deschise ochii, zări sub placatul cel roșu dela Valentino, rădîmați de grădina Tuilerielor, pe argășitorul din Mascara și pe mica copilă din Nanterre.

Dormeau duși și dorm încă și aji!

Sibiu, Aprilie, 1889.

O. V.

§. 10. Văduva are drept la un ajutoriu de 50% din pensiunea bărbatului, respective din ceea-ce ar fi căpătat bărbatul ei răposat după anii de serviciu și de contribuire.

§. 11. Orfanii minoreni dacă au mamă cu drept de ajutoriu, atunci capătă fie care un ajutoriu de a șasa parte a competenței mamei lor văduve, însă nici într'un cas ajutoriul lor la oaltă nu pôte fi mai mare decât competența mamei lor; ăra dacă orfanii n'au mamă sau dacă mama trăsece, dar și-a perdat dreptul de ajutoriu, atunci fie carele din ei capătă a cincea parte din ajutoriul, ce l'ar fi căpătat mama lor.

V. Dispozițiuni generale.

§. 12. Spre deciderea întrebării aceleia, că 6re are cineva drept de pensiune sau de ajutoriu și că cât se fie acelea de mari și până când se dureze, este competente consistoriul diecesan.

§. 13. Pensiunile și ajutoarele se plătesc la cassa diecesană în rate lunare decursive.

§. 14. Încât afară de normativele existente se va simți lipsa, consistoriul va elaboră un regulament special pentru administrarea acestui fond.

§. 15. Aceste statute sunt obligătore pentru întreaga preoție în diecesă și întră în vîgore cu prima Ianuarie 1891.

După pertractarea mai multor cereri întrate dela particulari raportorului comisiei financiare, Ioan Popovici, propune încuviințarea sumei de 1259 fl. 30 cr. ca diurne și viaticale pentru deputații sinodului eparchial ordinaru present.

Sinodul aprôbă suma de 1259 fl. 30 cr, avisând cassa diecesană de a solvi deputaților diurnele și viaticalele specificate în conspect. Totdeodată recomandă consistoriului diecesan cu privire la înlesnirea mijloecelor de comunicațiune să pregătescă pentru sinodul viitoriu propuneri meritorii referitoare la diurnele și viaticalele deputaților sinodali, ca să se micșoreze speșele sinodului eparchial. Cu acestea desbaterile sinodale s'au încheat.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Mikouifalu, 6 Maiu 1890. Dle redactor! În prețuitul diar, ce redigiați în Nr. 42 în articolul de fond — Ve ocupați cu cunoscința de cauză despre raportul Prea Ven. consistor cătră sinod, oprindu ve la punctul 5 din raportul senatului bisericesc, unde s'a constatat, că cu finea anului a rămas 90 parochii vacante și neocupate de parochii.

Am asteptat, că la un obiect de atâta importanță se vor angagiă bărbați esperti și cu cunoscințe mai largi a combate răul și a căută după mijloce deal puté stêrpî; până acum nefăcându-se din nici o parte, nici o obiecțiune la acest obiect, cu permisiunea On. d-vôstre voi să reflectez la mijlocul, care îl recomandă de a se introduce spre a puté stêrpî răul, și anume constatati, că până la 30 tineri cualificați, de a deveni preoți es în tot anul din institutul teologic.

„Acestia trebuie așeđați la parochiile vacante, siliți moralmente să concure și la parochii cu dotațiune mai mică, punënduli-se în vedere, că după câți-va ani de serviciu vor fi ajutoarați ca să ajungă în parochii mai bune.“

Aveți tótă dreptatea, căci în chipul acesta s'ar puté stêrpî răul, însă dacă acestea ar fi în lege, care se deoblige pe cleric de a concură.

Regulamentul pentru parochii era bine dacă ar fi cuprins și un astfelu de pasagi; însă aici nu se face amintire, ci în sensul §. 15 clericii absoluți, cari au făcut și doi ani de pracsă în cancelaria consistorială sau la cutareva protopresbiter, ori ca învățatori, sunt preferiți etc.

Așa clericului i s'au deschis alte căi de a și puté câștigă merite, pe când parochiile stau vacante.

Nu măritul sinod din anul acesta și-a esprimit mirarea decrescerei elevilor din secțiunea pedagogică? Să nu ne mirăm, dacă tinerii se retrag și nu se aplică bucuros la cursul pedagogic, sciind bine, că după absolvare, se pôte aplică de învățatoriu cu dotațiune de totului slabă, pentru-că cele cu venite mai bune se ocupă de clericii absoluți.

Sub impregiurările de astăzi clericul, dacă se aplică de învățatoriu mai bucuros decât a se face preot, lucră înțelept, căci fiesce care trebuie însuși a se îngrijă de viitoriul seu, la alte confesiuni vedem, că consistoriele îi țin în evidență și se îngrijesc de bună starea lor, după meritele ce au prestat în decursul câtorva ani de serviciu. Noi încă nu putem pretinde a se sacrifică cineva pentru binele comun atunci, când scim, că meritele sale nu le putem recompensă nici în parte. Aplicându-se un cleric într'o parochie slabă trebuie să se căsătorescă. Dșeu le binecuvântă cășetoria cu o grămadă de copii, pe aceia nu-i pôte hrăni nici îmbracă cu cuvântul; venitul parochial nu-i asigură nici pânea cea de tôte zilele, deci cum se le acopere, ce se facă? Să-și pue reverenda de o parte și să apuce côrnela plugului, sapa, cósă etc. decă voesce să nu rămână cerșitoriu și urgisit de toți.

Și pentru aceea vedem, că clericii nostri mai bucuros se aplică ca învățatori cu un salariu și mai debil, căci singur fără familie tot o mai pôte scôte la cale, și și decă trebuie să mai ajune câte odată și e silit să se vaete cel puțin își dice după proverbul românului: mai bine vai de mine decât vai de noi.

Da înțeleg, că clericul ar abusă atunci, când cea ce recomandăți O. d.-vôstră ca dorință, ar fi lege pozitivă, adecă unde diceți „punëndu-li-se în vedere, că după câți-va ani de serviciu vor fi ajutoarați ca să ajungă în parochii mai bune, atunci teologul s'ar aplică și la parochii sêrace, sciind că dela activitatea și zelul seu întru împlinirea datorinței sale atárnă înaintarea lui la o parochie mai bună.“ Inșe pe basa legii existente și sub impregiurările cum se practisază astăzi ocuparea parochiilor cu venit mai bun, pentru preotul cu merite dela comune sêrace nu este nici o garanță de a puté înaintă.

Căci cine ar puté garantă înaintarea lui la o parochie mai bună, de ar fi ori și cât de meritat? Prea Venerabilul consistoriu în înțelesul legilor și regulamentelor nôstre bisericesci pe cale legală nu o pôte face, hârțile recomandătore nu i ajută nimic, o afirm din esperința-mi proprie. Protopopul ar puté influință încât-va asupra alegătorilor, însă onóre esceptiunilor, dar n'am prea auđit minuni ca un protopresbiter să se fie pus curmeđiș înaintea alegătorilor pentru un preot meritat însă sêrac, dela care nu are să astepte de cât mulțămăta sa, atunci când un cleric care numai astăzi au ajuns dela clerică, însă fiitorul socru va oferă a mulțămă ostenelele protopresbiterului cum se cuvine.

Pentru casul, dacă nescineva a influințat asupra clericului de a se decide a intră într'o parochie cu venit puțin și după un serviciu de deci de ani plin de succese pentru biserică și scôlă este convins, că merită o sôrte mai bună însă nu pôte să-i ajute decât să-l compătimescă pentru starea amărită, la care chiar densus l'au împins din zel cătră biserică, 6re acel domn va mai avé curagiul a-și continuă zelul pe contul altuia, eu cred, că nu.

Anevoie cred ca o cestiune de atâta importanță pentru a regulă o parte greșită din regulamentele bisericești nôstre, s'ar puté regulă sau suplini prin influința morală. Astăzi cum și prin ce mijloce ar puté remuneră Prea Ven. consistoriu pe preoții sei meritați, pôte să i dea după puțință un ajutoriu ne însemnat pecunial, când l' ertă mijlocele de care dispune, sau să dea un laudatoriu, acesta ar fi tot ce pôte face. Este bine astăzi a vedé un preot care și-au jertfit viața sa pentru binele bisericești și scôlei într'o parochie sêracă și când concură la o comună cu venit mai bun trebuie se fie pus egal cu clericul, care acum a părăsit bancele institutului. Ce prospecte sunt pentru un preot, care se jertfescă pentru binele comun, nimica.

Aici ar fi de dorit se întrevină congresul și sinodul și se reguleze dându-se Prea Ven. consistor o mână mai liberă la ocuparea parochiilor ca se pôte face dreptate. Unii vor obiecță pôte, că nu se pôte fără stîrbirea constituțiunei bisericești nôstre autonome, ba cred că s'ar putea fără alterarea aceleia, dacă i s'ar dá dreptul de candidare Prea Ven. consistoriu și dintre concurenți s'ar admite cei mai meritați după cum îi cunosce, ba prin acesta s'ar pune capăt și abuserilor corumpătore asupra alegătorilor, că nici unul nu ar avé cutezanța a-și cheltui banii sciind, că prea lesne pôte să nu fie pus în candidație.

Sau câte și mai câte mijloce nu s'ar puté găsi, prin care s'ar puté pune capăt stărei de astăzi, de care nu ne prea putem mândri, și atunci parochiile cu venit puțin nu ar stă văduvite, nici posturile de învățatori ocupate de clerici, ci fiesce care ar căută a se perfecționă în specialitatea sa. C.

Geogiul de sus, 8 Maiu, 1890. Dle redactor! În 5 Maiu a. c. fiind invitat de colegul meu L. Șandru, ca împreună cu alți ôșpeți să particip și eu la esamenul ce avea să-l țină densus, cu elevii scôlei confesionale gr. or. din Geomal, la care a luat parte și Reverendisimul domn protopop A. Torășian.

Sciind, că comuna Geomal n'a avut dóră nici odată învățatoriu cualificat, eram curios să ved, că tinêrul învățatoriu L. Șandru, ce sporiu va fi putut face cu scolarii în decurs de vre-o câteva luni, în o comună, unde până în anul acesta nimenea nu-mai scia când se începe și când se sfêrșescă anul scolaric și unde atât scolarii cât și învățatoriu mergeau și părăsiau scôla, când i tăia capul. Inșe mare fu surprinderea mea, când intrând în scôlă cu dl protopop aflarăm un număr de scolari preste asteptare față de mica comună Geomal, de unde am putut concludă și cu mine cei de față, că locuitorii acelei comune, cunoscând folosul scôlei abia au asteptat se aibă învățatoriu, care să fie la înălțimea chemării sale. Resultatul esamenului a dovedit, că geomălenii nu s'au înșelat, când și-au pus increderea în densus.

Incepëndu se esamenul, elevii răspundeau limpede și cu curaj din tôte obiectele de învățământ, de unde am putut vedé că tinêrul învățatoriu s'a nisuit de și-a însușit un bun metod de propus.

Pentru interesul ce l'a dovedit, pentru resultatul îmbucurătoriu, ce l'a obținut la acest esamen, n'am decât să-l felicitez, dorind ca trăind și pe venitor să ne facă onóre, luptându se pentru înaintarea nêmului nostru, căci noi învățatorii suntem cei dintăiu chemați a cugetă mai serios și mai cu sânge rece la sôrtea și viitoriul nêmului nostru, pentru a cărua existență cadeni se să ne sacrificăm chiar și viața.

Ar fi de dorit, ca învățatoriu Șandru să nu părăsescă postul învățătoreșc din Geomal, ca astfelu cu timpul, romanticele nostre sate de pe sub pôlele munților apuseni, să fie tôte ocupate cu învățatori cualificați și demni de numele ce-l pörtă. Cređend, că învățatoriu Șandru e om iubitoriu de progres și face o acesta.

În fine meritul, că postul învățătoreșc din Geomal s'a ocupat cu învățatoriu cualificat numai dlui notariu N. Crișian se pôte ascrie, căci a făcut și credem, că și pe venitor va face pentru scôlă mai mult ca colegul seu vecin, care mai în anii trecuți cătrănit, că esamenul din comuna sa natală a fost bun și n'a putut află învățatoriu nod în papură a început cu darul seu oratoric a arêtă publicului adunat în biserică la esamen, câți bani primescă învățatoriu în salariul seu de pe spatele poporului în decurs de 4—5 ani, dacă primescă pe tot anul câte 250 fl., ca astfelu să pôtă revoltă pe popor contra învățatoriu și a scôlei.

Învățatoriu nu trebuie să țină cont de nemulțămăirile lui Nan și ale lui Bran, cari se luptă numai pentru egoism, ci să se nisuiască a-și împacă consciința cu aceea, că a corșpuns pe deplin chemării sale învățătorești, lăsând pe dușmanii progresului să se sfarme până vor face spușe la gură de mânia, ca cei cu „necas“.

Atât de geomăleni, cari iubesc progresul, cât și de resultatul îmbucurătoriu al esamenului, la care a luat parte un număr însemnat de preoții și învățatori, avem să ne bucurăm. X.

Varietăți.

* (Ajutoriu preainalt.) Maj. Sa monarcul s'a îndurat preagrațios a dărui din casseta sa privată pe sêma comunei bisericesci gr. or. din Comana superiôră 100 fl.

† (Cas de môrte.) Generalul de cavaleriă în pensiune Baronul de **Rodich**, după un morb greu de mai multe septemăni a răposat în 22 Maiu n. în Viena. Reposatul a fost în anii 1868—1869 comandante în Sibiu.

* (Asociațiunea transilvană). Din Procesul verbal al comitetului asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român luat în ședința dela 23 Aprile nou se vede, că în aceea ședință, dl Parteniu Cosma, membrul comitetului și director al institutului de credit și economii „Albina“ prin hârția dto. 29 Martiu a. c. Nr. 6597 încunoscă comitetul, că adunarea acțiunilor numitului institut a votat, ca și în trecut, din cuota menită pentru binefaceri și scopuri culturali scôlei civile de fete a Asociațiunei pentru acoperirea trebuințelor curente 500 fl.,—Asociațiunei transilvane pentru crearea de 10 stipendii à 50 fl. pentru elevele internatului 500 fl. Adunarea a luat cu mulțămă spre sciință „subvențiile considerabile generose și patriotice“ votate de adunarea institutului „Albina“ și pentru conferirea lor se va escrie concurs la timpul seu. —

La cererea despêrtământului XVII din Reghin ca adunarea generală procsimă a asociațiunei să-și țină ședințele în Reghinul sășesc, comitetul luând act de invitarea, ce i-se face, decide, ca adunarea să se țină în anul acesta în Reghin, și luând în considerare mai ales impregiurările locali și ale regiunei respective, terminul acesteia să se determine mai de aprôpe în conțelegere cu sub comitetul respectiv și cu p. t. inteligința română din Reghin și jur.

Dintre obiecte remarcabile însemnă, că direcțiunea scôlei a asternut spre revisuire procesul verbal al conferinței corpului didactic, de unde se vede, că inspectorul regesc a asistat la prelegeri și și-a esprimit deplina sa mulțumire atât cu privire la mersul învățământului cât și la internat. Progresul în învățământ și starea morală e normală, și cu greutățile întimpinate cu elevele, venite mai târziu sau dela institute străine au dispărut. Progresul preste tot a îmbucurătoriu.

* (Maial.) Maialul scôlei civile de fete, susținută de Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român, precum și al scôlei elementare de fete, susținută de reuniunea femeilor române din Sibiu, se ține ađi în Dumbrava Sibiului.

* (Denumire.) Precum ni se comunică, dl Alesandru Mihalovici, adiunct de inginer mașinist în atelierul locomotivelor din Solnoc, a fost numit inginer tot la numitul atelieru al călei ferate de stat.

* (Metropolitul primat din Bucuresci și compozițiunile musicale bisericesci.) Pentru ziua de Paști a compus maestrul de cant delă conservatoriu din Bucuresci mai multe piese liturgice, cari aveau să fie executate în biserică Domnița-Bălașa, unde avea să asiste și Casa domnitore. Corul a și fost studiat piesele, dar I. P. S. S. metropolit a poftit să execute cântarea mai întâi înaintea dănsului, ca să-și potoa dá sēma despre ea. Cântarea s'a și început, dar pe la mijlocul piesei fū oprit corul. Metropolitul a dīs, că acele compozițiuni se pot potrivī pe scena teatrelor, nici decum însă pentru biserică.

* (Lupta delă Aspern.) Joi a sērbat regimentul Nr. 31 de aici amintirea luptei delă Aspern, la care a luat parte. Înca în presēra dīlei pōrta casarmei celei mari a fost împodobită cu verdețā, printre care arborul stēguri cu colorile armatei comune, tricolorul românesc și magiar. Joi la 8 și 1/2 ore feciorii în forma unui batalion de rebel și corpul oficerilor au luat parte la serviciul divin; după care defilând s'au întors în curtea casarmei unde le-a ținut o vorbire în limba germană și română a regimentului, descriind însemnătatea dīlei și amintind numele acelor, cari mai mult s'au distins în aceea luptā. La 1 orā p. m. s'a ținut prānșul festiv al oficerilor regimentului, în decursul căruia musica militară a executat mai multe piese.

* (Iubileul reg. 61.) Iubileul reg. 61 s'a sērbat în Timișōra. Țarul a fost reprezentat prin atașatul militar din Viena. Mai întâiu s'a sēvērșit liturgie în biserică gr. or. La banchetul dat a luat parte comand corp. bānățen bar. Walfstāden, carele a ridicat păharul în sănătatea țarului, șeful regimentului, ér atașatul militar a toastat pentru monarhul nostru. Musica militară a executat im-

nul rusesc și imnul austriac. În un ordin publicat feciorilor, țarul numesce regimentul „podōba armatei austro-ungare.” Cu această ocaziune au sosit din Petersburg mai multe orduri.

* (Alegere de vice comite.) În locul vice-comitelui demisionat din comitatul Bistrița-Nāsēud s'a ales la stāruițele comitelui unicul candidat proto-notariul Ioan Perczel, în locul acestuia Gottfried Kuales, protopretor, ér locul de protopretor s'a ocupat prin alegerea lui G. S. Storch.

* (Noul secretar de stat în ministeriul de interne.) După cum afirmā foile din Budapesta noul secretariu de stat în ministeriul de interne va fi Juli Szalevszky.

* (Incendiu grozav în o casā de nebuni.) Din Montreal (Canāda) sosesc sciri despre mari nenorociri, ce s'au întēplat din cauza unui incendiu la o casā de nebuni numită Langue Point. Institutul acesta, care era unul din cele mai mărețe, fu înființat numai de câți-va ani și a costat cel puțin un milion de dolari. Focul, după cum spune o telegramă din New-York, a izbucnit în 6 Maiu d. a. în odaia unui bolnav de creeri. Fiind că tocmai atunci sufla un vânt mare, edificiul a fost cuprins din tōte părțile de flacări în scurt timp. Starea nenorociților nebuni era înfiorătoare; cei mai mulți dintre ei se repeziră la ferestri și în desperarea și spaima lor începură să sgudue gratiile de fer. Ingridorii spitalului și cu pompierii pētrunseră numai decât în interiorul grandiosului edificiu care ardea grozav, ca să mântuēscă pe nenorociți. Era o scenā grozavă. Nebunii nu voiau cu nici un preț să le urmeze, ba se nāsēu o adevērată luptā între ei și mântuitorii lor.

O femeā nebunā, nevasta unui general, scāpând din mâinile unui ingrijitoriu s'a aruncat între flacări

strigând: „Ētā mântuirea! vēd ceriurile deschise”. Multe astfelii de scene s'au întēplat. Un nebun atacă pe apērătoriu seu și-i rupse cu dinții gâtējul, din care causā acesta murī numai decât. Nebunul fugī apoi pe coridon, dar fiind-că vēduse acolo ómeni, s'a repeđit la o ferēsta din care a sārīt între flacări. Mai mulți alți nebuni l'au urmat. Dintre 1300 bolnavi, 180 și au aflat mōrtea în flacări. Mulți dintre ei au murit între chinuri îngrozitōre. Mai ales femeile, fiind-că nu voiră cu nici un preț să se lase a fi mântuite, au perit tōte între flacări. Se crede, că focul l'ar fi pus unul dintre nebuni, care avea mania de a aprinde. Din personalul spitalului încă au perit mulți. Nebunii, cari au fost mântuiți din gura mōrții, pribegesc prin impregiurime și până acuma n'a succes să prindā pe nici unul din ei.

Loterie.

Mercuri în 21 Maiu 1890.

Sibiu: 73 62 1 74 87

Bursa de Viena și Pesta.

Din 21 Maiu 1890

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	104.25	103.35
Renta ung. de hārtie	99.85	99.90
I emisiune de oblig. de stat delă drumul de fer orient. ung.	96.20	—
II emisiune de oblig. de stat delă drumul de fer orient. ung.	—	—
Galbin	5.56 1/2	5.55
Napoleon	9.37 1/2	9.37
100 marce nemșeci	57.72 1/2	57.75
London pe (poliță de trei luni)	117.55	118.—

Nr. 1280.

[342] 2—3

CONCURS.

Postul de notariu cercual pentru comunele Săcel, Magu și Aciliu cu locuința în Săcel, devenind vacant, — pentru îndeplinirea acestui post prin alegere se escrie concurs.

Cereri de competență instruate conform dispozițiunilor legii se pot înaintā la subscrisul până în 15 Iunie a. c. st. n.

Cu acest post e împreunat salariu anual de 500 fl. precum și tacsele statorite pentru lucrări private.

Sēliste, în 16 Maiu, 1890.

Pretorul suprem:
Dr. Lemény.

[344]

2—2

CONCURS.

Despărțământul VII Abrud, al asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român va conferi un premiu de 10 fl., acelu învățatoriu român din acest despărțământ, care va dovedi, că au făcut mai mare progres în ramul pomăritului.

Domnii învățatori, cari doresc a reflectā la acest premiu își vor trimite cererile concursuale la directorul despărțământului cel mult până în 2 Iunie a. c. st. n. (a 2 dī de Rusali) provēdute cu o adevērință oficiōsă delă oficiul parochial subscris și de primăria comunālă și vidimatā de oficiul protopopesc competent, din care să fie evident:

a) câți pomi nobili (altoi) delă 1—3 animeri, peri, cireși, pruni etc. are în grădina scolară?

b) câți pomi sēlbatici, sēu din simburi au în grădinā, pregătiți de a se putē altoi în anul viitoriu?

c) câți elevi sciu deja altoitul delă concurrent?

d) în grădina scōlei cultivā-se și legumăritul, și sunt deprinse în acest ram cu deosebire elevele (fetițele)?

Ofenbaia, în 15 Maiu, 1890.

Ioan Danciu,
direct. desp.

Nr. 260.

[338] 3—3

CONCURS.

Devenind vacantā parochia gr. or. Jabenita cu filia Sāmārtin, pentru ocuparea definitivā a postului de paroch în numita comunā, se escrie concurs cu termin de 30 de dīle delă

prima publicare în fōia „Telegraful român.”

Emolumentele împreunata cu acest post sunt:

a) delă 120 familii câte 1 litrā cucuruz sfārmit à 1 fl. . . fl. 120.—

b) delă cununii, înmormēntări și botezuri după calculul mediu de 5 ani . . . fl. 80.—

c) delă 144 familii câte 1 dī de lucru à 30 cr. . . fl. 43.20

d) delă Bobotēzā câte 10 cr. de familie . . . fl. 11.60

e) porțiunea canonică în mărime de 14 jugēre, 1040 □^o agru și fēnaș, apoi lemne de focărit din pădurea bisericēi, datā prin segregare anume pentru folosința parochului computeate în . . . fl. 122.—

f) alte venitē laterali, sigure . . . fl. 24.—

Suma . . . fl. 407.50

Pre lângā emolumentele indicate mai sus, parochul mai folosește casa parochială (2 încăperi), superedificatele economice și cimiteriile din materā și filia Sāmārtin.

Competenții vor avē a substerne supliciele concursuali, instruite în sensul legilor esistente bisericesci, subscrisului, posta ultimā Maros Vēcs. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Reghinului.

Idicel, 17 Aprile, 1890.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Galacteon Șagau,
protopresb.

Nr. 228.

[336] 3—3

CONCURS.

Devenind vacant un post de învățatoriu la scōla confesională gr. or. din Avrig, protopresbiteratul Avrigului, pentru întregirea acestuia se escrie concurs cu termin de 30 dīle delă prima publicare în „Telegraful Român.”

Salariul împreunat cu acest post este de 350 fl. anuali din cassa bisericēi.

Delă concurenți se cere, ca pe lângā recerinte le pretinse de legile în vigōre, se documenteze că cunosc bine cântările bisericēi spre a putē instrui pruncii de scōlā și a înființā un cor.

Cei cu calificatiune superiōrā și cu ani de pracsā pe cariera învățatorēscā vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupā acest post sē-și substernā cererile concursuali

instruite conform legilor în vigōre la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la terminul susindicat.

Avrig, 22 Aprile, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. orien. al Avrigului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Cādea,
protopresbiter.

Nr. 261.

[339] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de clasa a III din comuna Laz, în urma înaltei decisiuni a Preavenerabilului consistoriu archidiececan dto 14 Novembre 1889 Nr. 7602 B. se escrie din nou concurs șcu termin de 30 dīle delă prima publicare în fōia „Telegraful român.”

Emolumentele sunt:

a) delă 137 familii câte 2 ferii vedre must à 8 cupe vechi feria, cari computeate în bani fac . . . fl. 213.60

b) delă acestea 130 dīle de lucru à 20 cr. . . fl. 26.—

c) delă umblarea cu crucea în ajunul bobotezei à 30 cr. de casā . . . fl. 39.—

d) venitele stolare regulate delă botezul pruncilor, delă cununii, îngropăciuni și celelalte, delă altariu și alte funcțiuni usitate a se prestā . . . fl. 121.70

Dau suma de . . . fl. 400.30

Doritorii de a ocupā acesta parochie au a și asterne supliciele lor inzestrate cu documentele provēdute de legile în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul supra statorit.

Sebeș, 19 Aprile, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

I. Tipeiu,
protopresb.

Nr. 302.

[384] 1—1

Publicare oficială.

Maria Cārlan din Ticușul românesc. protopresbiteratul Cohalmului, fiind despărțitā de pribegitul ei bărbat Vasilie Babeș din Stena, prin sentința Venerabilului consistoriu archidiececan din 3 Octobree, anul 1889 Nr. 5922 B.

acēsta se aduce la cunoscință publicā în sensul §. 124 din procedura matrimonială.

Cohalm, 4 Maiu, 1890.

Oficiul protopopesc gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopop.

Nr. 87.

[340] 3—3

EDICT.

Marta Bleahu din Alma, muerea legitimā a lui Ioan Boian din Smig, care pribegesce prin lume fără a i se scī locul ubicațiunei ei, prin acēsta se citēzā ca în termin de 6 luni delă prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu, căci la din contrā procesul divorțial edictal încaminat de bărbatul ei se va pertractā și decide și în absența sa.

Alma, în 10 Faur, 1890.

Oficiul protopresbiteral al tractului Tērnavei sup.

I. Almașan, protopresb.

Sz. 2419/890 polg.

[347] 2—3

Hirdetmény.

Az erdőalyi határtagosítási ügyben az előmunkálatok megkezdése — nevezetesen a képviselőlet rendezése, működő mérnök választása és a költség előirányzat elkészítése végett határidőül az 1890 évi június 18-ának d. e. 9 óráját Erdőalya községébe a falusbíró lakására tüztem ki, — mikorra az összes érdekeltekkel azzal idézem meg, hogy a felek elmaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Erzsébetváros 1890 Május hó 12-én.

A királyi törvényszék kiküldött bírója.

Báró Apor Zoltán,
eljáró bíró.

Sz. 588/890 polg.

[336] 3—3

Hirdetmény.

A sárpataki határtagosítási ügyben az előmunkálatok megkezdése, nevezetesen a képviselőlet rendezése, működő mérnök választása és a költség előirányzat elkészítése végett határidőül 1890 évi Május 29-ének délelőtti 8 óráját Sárpatok községébe a falusbíró lakására tüztem ki, mikorra az összes érdekeltekkel azzal idézem meg, hogy a felek elmaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Erzsébetváros 1890 Május hó 5-én.

A kir. törvényszék kiküldött bírója.

Báró Apor Zoltán,
eljáró bíró.